

ningerne henede i Danmark og saa sendte dem op med Skib, pege paa det, Hr. Knud Rasmussen anførte om de amerikanske Skoler i Alaska, hvordan disse Skolebygninger var mere — hvad skal jeg sige — omfattende, mere vidtspændende, end vi almindeligvis tænker os en dansk Skolebygning. Han talte om, at der f. Eks. var Badeanstalt og Vaskeri i disse Skolebygninger. Jeg vil henlede Opmærksomheden paa dette. Her taler jo en erfaren Mand, og hvad der har vist sig overordentlig gavnligt hos Eskimoerne i Alaska, kan formentlig ogsaa gøre sin Gavn hos Eskimoerne i Grønland.

Endelig vil jeg meget stærkt understrege, hvad Pastor Povlsen fremførte i Folketinget, Betydningen af, at Grønlænderne bliver delagtige i vor Tids Kultur, at ogsaa de Grønlændere, som ikke kan Dansk, og som er ude over den Alder, hvor vi kan gøre os noget Haab om, at de kan lære Dansk, kan blive delagtige i Kulturen, i Litteraturen, derved at flere og flere Bøger af den gode danske Litteratur oversættes til deres Sprog.

Andet og mere har jeg ikke at sige om Lovforslaget. Dog maa jeg maaske endnu tilføje, at jeg finder, at dette Lovforslag i højere Grad, end vi er vant til det med Lovforslagene, er skrevet i et godt og for almindelige Lægmand forstaaeligt Sprog. Det vilde være gavnligt, om vi i højere Grad end hidtil beffittede os derpaa ved alle Lovforslag. Ud over dette har jeg kun at udtale Ønsket om, at den Udvalgsbehandling, der nu er bebudet her i Tinget, maa blive kortvarig. At den vil blive i høj Grad velvillig, tror jeg at turde slutte af de Udtalelser, der er faldet.

Ellinger: Jeg vil blot gøre den ærede sidste Taler opmærksom paa, at der er ingen Inkonsekvens mellem Bestemmelserne i § 27 og Bestemmelserne i § 32, idet der i § 32 er Tale om en Efteruddannelse i Danmark. Det er da ganske naturligt, at det bestemmes, at Kirkeministeriet ordner den Prøve, der skal aflægges, efter Samraad med Undervisningsministeriet. Men det er ogsaa ganske naturligt, at Bemærkningen om, at Undervisningsministeriet skal være med, ikke findes i § 27, nemlig af den gode Grund, at den Efterskole, der er Tale om i § 27, er en Efterskole i selve Grønland, og der staar allerede i § 3 i Lovforslaget, at Skoleplanerne for det grønlandske Skolevæsen forelægges for Biskop og Undervisningsministerium til Betænkning inden Approbation. En Modsætning er altsaa ikke til Stede dér.

Indenrigsministeren (Hauge): Jeg takker de ærede Ordførere for deres velvillige Udtalelser om Lovforslaget. Det ærede 2det Medlem for 1ste Kreds (Ellinger) gjorde den Bemærkning, at Lovforslaget egentlig ikke indeholdt meget om, hvad Sysselraadet skal bestille. Jeg maa dog hertil sige, at foruden Bestemmelserne i Lovforslaget, om at Sysselraadene virker som Skolekommission, hvad allerede er en betydelig Opgave, indeholder Lovforslaget ogsaa Bestemmelser om, at Skiftevæsenet, for saa vidt det angaar Personer i vedkommende Syssel, der staar under den grønlandske Ret, varetages af Sysselraadene. Og Sysselraadene kan sætte faderløse Personer og andre, der skønnes ikke selv at kunne bestyre deres Formue, under Værgemaal. Kommuneraadet er pligtigt til for Sysselraadet at anmelde alle Forseelser og Forbrydelser, der forefalder indenfor Kommunens Omraade, samt til at medvirke ved Sagens Oplysning. Man kan jo ikke give de paagældende Institutioner, hvad enten der er Tale om Sysselraad, Kommuneraad eller Landsraad, større Opgaver, end Forholdene deroppe tilliggør. Det ærede Medlem kan muligvis have Ret i, at Lovforslagets tekniske Opbygning kunde have været en anden og maaske ogsaa en bedre — det skal jeg ikke gøre nogen Indvending imod —, men vi har ikke i Lovforslaget kunnet indføre andre Opgaver end dem, der her er indført. For øvrigt vil det være muligt administrativt at give Sysselraadene yderligere Virksomhed. Man venter sig paa Grønland meget af disse Sysselraad, og selv om den Maade, hvorpaa de skal vælges, er noget ejendommeligt, som det ærede Medlem gjorde opmærksom paa, og som jeg ogsaa har peget paa i mine Bemærkninger i Folketinget, har man ikke kunnet finde noget, der er bedre. Det er jo indirekte Valg, her finder Sted, og vi maa nu se, hvorledes Sysselraadene kan virke, inden vi træffer anden Bestemmelse.

Det ærede 7de Medlem for 5te Kreds (Aubeck) gjorde en Bemærkning, som ogsaa er gjort i det andet høje Ting, nemlig at Grønlænderne er fattige, og at alle Bestræbelser bør gaa ud paa at give dem Mulighed for at faa større Indtægter. Deri er jeg fuldkommen enig med det ærede Medlem, men jeg vil samtidig gøre opmærksom paa, at Grønland ikke giver Danmark Indtægter, ikke direkte i hvert Fald, og dersom vi ikke havde den store Indtægt af Kryolitminen, vilde vi have et meget, meget betydeligt Underskud paa Grønland. I Aar giver Kryolitselskabet gennem den Afgift, der udredes, Staten en Indtægt af imellem